

Plichta Józef płot. zam. 1)
Dziemi pol. Nr. 101.

1000
117103
p. dnia 8. III. 1943 r.

Kwestyja
HISTORYCZNY

495

Ja Plichta Józef, urodz. w 1900 r. z onaty, były st. poster. Pol. Państ. zam. w Wilnie, z ostatem interesowany przez władze litewskie w dniu 18. września 1939 r., gdzie przebywałem w obozach w Połagdzie i w Wilkowieżkach, skąd w dniu 12. lipca 1940 r. zostałem wraz z innymi interesowanymi wywieziony przez władze bolszewickie do Rosji do obozu w Kozielewku. W czasie eskortowania nas, panowało tu gorączki atmosferyczne, mimo to bolszewickie władze eskortujące transportowały nas w przepelnionych i zamkniętych na klódke w wagonach bydlenych, w których z braku powietrza i wody o którą tak trudno było się uprosić, internowani mdleli.

W Kozielewku w obozie byłem kilka dni przez N. K. W. D. badany w związku z /.

pełnieniem służby policyjnej w Polsce, na
temat ujawnienia osób pełniących obowiązki
Ki w dawnej (P.B.W.) i Konfidentów politycz-
nych, w czasie czego wymuszano miłe do dawania
jątkich solwitek zernian pod groźbą rewolweru
i wywiezienia miłe do więzienia na Kamczatkę.

W obozie tym znajdował się internowany P. ppłuk.
Dąbrowski, który tworzył w Polsce partyzantkę prze-
ciw najpotężniejszą na Polce, lecz ten został
przez N.K.W.D. w miesiącu sierpniu 1940 r. wy-
wieziony z obozu. Po przyjeździe do Koziel-
ska z narazem tam na poręczach napisy w
polskim języku "Tu znajdowało się 5000 ofi-
cerów polskich, którzy wyjechali w niewiadomym
kierunku, ostatni transport wyjechał w
dniu 5. maja 1940 r."

W Kozielstku N.K.W.D. na tak zwaną brie-
sie dzie na ogłoszonym odrazie do ma-
wiali nam internowanym, że trzeba
nam zapomnieć o Polsce i wcale nie wspo-

minac o jakim³ państwie Polskim, 4950
gdyż Państwo Polskie nie powstało ponie-
waż nie potrafi się rządzić, a my powin-
niśmy być posłusznymi i wiernymi dla władzy
sowieckiej i sowieckiemu sojuszowi.

• Niektórzy z polityków potrafili twierdzić,
że przedziej włożyć im na dłoni wyrosną
a Polska nie powstała.

A co do Anglii twierdzili politycy,
że Anglia to jest Kurwa, która wciąż
nie da Polakom do wojny i dzięki jej
przegraliśmy wojnę, przy czym pociesza-
li nas, że będzie nam dobrze w sowieckim

• sojuszu jak będziecie nam ciwie pracować.
Mimo to w obozie był dobry nastrój w
śród internowanych, gdyż Rząd był
w dobrej myśli i tę nadzieję, że jako
wierni żołnierze swej ojczyzny, wyrzekają
swoją wolność i nie będą pod jarzmem

sowieckim. W 4 Kościele w obozie
znajdowało się w dniu 15. maja 1941. w
4330
mojej obecności 2, 445 osób w tym 914 ofi-
cerów. Byli to oficerowie wojskowi i poli-
cyjni, 2 andarmacja, straż pograniczna
policja i strażnicy. W dniu 16. maja 41
władze sowieckie wywiozły nas policjan-
tów w liczbie 1000 osób z Kościoła do
Murmansk, gdzie przybyliśmy w dniu 21. V. 41.
Tam znajdowaliśmy się w obozie więziennym
za miastem 8 kilometrów zwanym przez
nas polaków w dolinie płaczu.

W dniu 5. czerwca 1941. nastąpił wymarsz
do portu w Murmansk, gdzie byliśmy
w drodze do okrętu "Stalingrad" w
którym to dniu przed wejściem do okrętu
musieliśmy czekać od rana do godz.
19⁰⁰ wieczorem na mole pod gołym
niebem bez żadnego przykrycia.
(dalej ciąg na drugiej stronie.)

Prócz tego był to ⁵dzien chłodny, ze dżur
z nas się przeczłiw. Po wprowadzeniu
nas do strefy było bardzo durno z powodu
przepięcia. W okresie tym były bardzo
złe warunki, z powodu naszego wyżywienia
ciasnych pomieszczeń. W dniu 18 czerwca
1941. opuszczaliśmy okręt „Stalingrad” na morzu
Oratyni, gdzie przy pomocy basen wyładowaliśmy
się na półwysp Kolski. Na tym półwyspie
na tamtejszych tundrach wzdłuż rzeki
ponoże pracowaliśmy przy budowie drogi
i lotniska. Praca była podzielona na
dwie zmiany, jedna z miana dziełma
pracowała od 12-14 godzin, druga
z miana nocna również pracowała od
12-14 godzin. Za pracę tą żadnego
wynagrodzenia władze sowieckie nie
wypłacają nam, jak również za pracę
wykonaną w czasie pobytu w Kozielotku

żadnej zapłaty za pracę nie otrzymaliśmy.
Na półwyspie Kolskim otrzymywaliśmy⁴⁵⁰⁰
chleba do 200 gram dziennie, a ciepłej
strawy 2 razy dziennie. Warunki miejsca
naszego postoju były złe, gdyż musieliśmy
spać bezpośrednio na ziemi mokrej pod
jednym kocem w rozciągniętym namiocie,
wskutek czego niektórzy internowani
a także i ja nabawiliśmy sobie reumatyzm.
Dnia 10. lipca 1941. o godz. 10⁰⁰
w nocy nastąpiło odwołanie wszelkich
prac prowadzonych przez nas internowanych -
i od tej pory żadnych robót przymusowych
myśmy nie wykonywali. W dniu 12. VII. 41.
opuszczaliśmy półwysep Kolski i objeżdżem
"Uzbekistan" dostając się do
~~Strangielska~~ Strangielska, gdzie po przebyciu od 15. VII
do 22. VII 41. byliśmy transportowani Koll.
ją, również w zamkniętych wagonach do

3) W anowskiej wstąpi do stacji Włodzis-
mierza, skąd byliśmy eskortowani 40 km.
pierw do m. Surdała dokąd przybyliśmy
w dniu 27. lipca 1941.

4950

Dnia 1. sierpnia 1941. w obozie w Surda-
li została nam wygotkimi interesowanymi

- na ogólnym zebraniu ogłoszona przez otab
A. K. W. D. ustawa o zawarciu sojuszu
między Rządem Polskim w Londynie z
P. gen. Sikorskim, a Rządem Sowieckim
P. S. R. oraz o uznaniu wygotkich obywateli
polskich znajdujących się na terenie sowie-
kim w więzieniach, w obozach jeńców, inter-
nowanych i innych wysiedlonych z terenów
polskich z a wolnych obywateli polskich,
oraz o wyjedniacie z gody między obywateli-
stwami i stworzeniu armii polskiej
na terenie rosyjskim, która to wiadomość
została przez nas internowanych eukuz-
jarmem przyjęta i po przeczytaniu
tej ustawy została przez nas odspie-

w ana nota i hymn polski. W dniu 13. VIII.

411. została nam odczytana w Suxdalu
ustawa o amnestji dotycząca się wszystkich
Rich obywateli polskich, znajdujących się
w więzieniach, obozach jenców, w obozach
internowanych, w obozach pracy i t. p.

Dnia 21. VIII. 411. Naczelnik obozu C. K. W.
D. wygłosił nam na zebraniu, że jesteśmy
my wolnymi obywatelami polskimi
od dnia 14. VIII. 411. według ich ustawy.

W dniu 24. VIII. 411. przybyła do obozu
w Suxdalu polska Komisja wojskowa
w osobie P. ppłk. Kulier-Czarnociego
w towarzystwie sowieckich oficerów w których
to dniu po przywitaniu nas internowanych
i po przedstawieniu P. ppłk. Kulier-Czarnoc-
iego, Komisja wojskowa zapisywała nas
wchodząc do wojska polskiego, po czym w
dniu 4. IX. 411. wyjechaliśmy pod dowództwem
polskim do Tatiszerewa, gdzie wcielony
zostaliśmy do 5. D. P. Strzel. Polsk., od której
to przyjdzie do obecnej chwili. Natym
Kulier-Czarnociego. Józef Plichtapłut.